

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

**Економіка та менеджмент:
перспективи розвитку**

**Экономика и менеджмент:
перспективы развития**

**Economics and management:
development perspectives**

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 20 листопада 2014 року)

Суми
Сумський державний університет
2014

країни і запропонувати їй такий варіант технологічного процесу, який для її умов буде найкращим.

1. Макконелл Р., Брю Л. Экономикс: Проблемы, принципы и политика. – Т.1. – М.: Республика, 1992.- 399 с.
2. Перерва П. Г. Економічна оцінка технологічних процесів на основі ресурсно-вартісного підходу / П. Г. Перерва, І. В. Долина // 36. наук. праць Донецького національного технічного університету. Серія: економічна. – 2008. – Вип. 33-2 (128). – С. 32–39. – Донецьк : ДонНТУ, 2008.
3. Pererva, P.G. (2012) Technology transfer / G.Kocziszky. Kharkiv-Miskolc. 668p.

ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ АСПЕКТИ ПРОНИКНЕННЯ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ НА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РИНОК УКРАЇНИ

Кобушко І.М., д.е.н., доцент, **Павленко І.В.**, студент
Сумський державний університет (Україна)

Інтенсифікація та динамізм глобалізаційних процесів призвели до лібералізації відносин на товарних та фінансових ринках, що, паралельно з функціонування суб'єктів цих ринків на конкурентних засадах, стало поштовхом активізації транскордонного руху різних форм капіталу. Стимулом міжнародного переміщення інвестиційних ресурсів між країнами та галузями є пошук раціонального і більш ефективного їх розміщення для забезпечення максимальної результативності від вкладених коштів.

У свою чергу, варто зауважити, що рух капіталу здійснюється не стихійно, а через посередництво інвестиційного ринку, саме тому побудова останнього на засадах відкритості разом із розвинутою та конкурентоспроможною інфраструктурою є стратегічним завданням держави. Виключна роль зазначеного інституту полягає у збалансуванні інтересів донорів і реципієнтів інвестиційних ресурсів та задоволенні їхніх потреб, стимулюванні розвитку національної економіки через вкладення коштів у стратегічно важливі сфери та депресивні регіони, а також у забезпеченні фінансування інноваційних розробок.

Крім того, динаміка експорту та імпорту інвестиційних ресурсів є своєрідним індикатором ефективності державної політики, оскільки раціональний інвестор зорієнтований до вкладання фінансових ресурсів у територію зі сприятливим інвестиційним кліматом.

Розглядаючи найбільш істотні позитивні аспекти, які отримує національна економіка під час акумулювання іноземних інвестицій, необхідно зазначити, що основними з них є: задоволення довгострокових інвестиційних потреб країни; стимулювання економічного зростання та позитивних структурних зрушень в економіці; акумулювання необхідного рівня капіталу з метою оновлення і розвитку виробничих потужностей;

створення додаткових робочих місць, підвищення рівня кваліфікації персоналу і зростання доходів громадян; збільшення надходжень до бюджету як у розрізі податків, так і за рахунок надходжень від продажу державного майна.

Однак процес залучення іноземних інвестицій має і ряд негативних моментів, які в обов'язковому порядку повинні бути враховані у ході розроблення державної інвестиційної політики. Перш за все, у цьому контексті необхідно керуватися стратегічними цілями держави та прагненням до збалансованого розвитку різних галузей та регіонів, а тому потрібно акцентувати увагу не лише на загальному вхідному інвестиційному потоці, а й на його диференціації за різними сферами економіки, оскільки будь-які диспропорції чи домінування інтересу власників фінансових ресурсів до вузького переліку інвестиційно привабливих напрямків вкладення капіталу носить деструктивний характер для держави, що проявляється у зростанні ризику монополізації стратегічно важливих та соціально значущих галузей, посиленні неоднорідності розвитку регіонів та поглибленні дестабілізаційних процесів на товарних та фінансових ринках. Крім того, превалювання іноземних інвестицій у будь-якому секторі економіки обумовлює зростання залежності даного сегменту від змін зовнішньоекономічної кон'юнктури, що може викликати активізацію кризових тенденцій.

За сучасних умов господарювання серед найбільш актуальних загроз, викликаних транскордонним рухом капіталу, також необхідно виділити ризик нагромадження у країні нелегальних грошових потоків, акумульованих унаслідок неконтрольованого та нерегульованого залучення інвестицій без детальної перевірки цілей та рівня благонадійності інвестора. Саме тому органи державної влади під час розроблення інвестиційної політики мають керуватися не лише потребою у фінансових ресурсах, а й проводити детальний аналіз джерел походження інвестованого капіталу, що дасть можливість уникнути значної кількості фінансових ризиків.

Таким чином, державна інвестиційна політика повинна бути побудована з урахуванням як позитивних, так і негативних аспектів залучення іноземних інвестицій, а тому вона не має бути зорієнтована виключно на залучення максимально можливого обсягу іноземних інвестиційних ресурсів, а навпаки, спрямована на акумулювання заздалегідь розрахованого та науково обгрунтованого обсягу інвестиційних потоків, який би не створював загрози порушення економічної стабільності країни. Отже, доцільним є підтримання цього показника на рівні, за якого ймовірність розвитку дестабілізаційних процесів є мінімальною або допустимою і буде існувати можливість їх оперативної нейтралізації чи лімітування.

Саме тому існує необхідність виділення та моніторингу ряду відносних показників, які б усебічно характеризували тенденції руху

іноземних інвестицій, та визначення їх граничних значень, дотримання яких не мало б негативного впливу на економіку країни та забезпечувало поступальний розвиток держави в цілому.

Отже, ключовим завданням у процесі побудови виваженої державної інвестиційної політики є залучення такого обсягу інвестицій, який би дав можливість максимально ефективно реалізувати потенційні переваги від припливу фінансових ресурсів, нівелюючи при цьому ризики та мінімізуючи вплив негативних факторів, активізованих інвестиційним процесом.

НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

Костирко Л.А., д.е.н., професор, завідувач кафедри «Фінанси»,
Серебрянська Д.С., аспірант кафедри «Фінанси».

*Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
(Україна)*

Формування в Україні стабільної бюджетної системи, що передбачає наявність ефективних міжбюджетних відносин, є умовою забезпечення не тільки її сталого економічного розвитку, а й, фінансової та політичної безпеки. Тому на сьогодні надзвичайно актуальними є дослідження процесів трансформації міжбюджетних взаємовідносин у контексті реформування адміністративно-територіального устрою територіальної організації органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також у процесі подолання кризових явищ.

Вагомий внесок у розробку і вирішення зазначених проблем здійснили такі вітчизняні науковці як: В.М. Опарін, С.В. Слухай, І.О. Луніна, О.А. Музика-Стефанчук, О.Д. Василик, Ц.Г. Огонь, І.Я. Чугунов, С. О. Булгакова, О. Т. Колодій, Л. В. Єрмошенко, Ю.М. Соловійова, С.І. Юрій та ін. Водночас, не зважаючи на значну кількість досліджень питань реформування бюджетних відносин, на сьогодні залишаються не вирішеними і не втрачають своєї актуальності переважна більшість із перерахованих вище проблем.

На сьогоднішній день досить гостро стає в Україні питання децентралізації влади, та, як наслідок цього, зовсім інший процес розподілу бюджетних коштів. На цій основі повинна бути побудована міцна система бюджетних відносин, що з одного боку тісно зв'язує між собою держаний бюджет з місцевими, а з іншого – являє собою окремі підпорядковані ланки.

В умовах необхідності проведення адміністративно-територіальної реформи та фінансової децентралізації в Україні особливої актуальності набуває пошук шляхів зміцнення власних доходів бюджетів органів